

Bemærkninger til forslaget

Efter dansk arbejdsretlig tradition har faglige organisationer ret til at etablere faglige blokader mod en virksomhed. Denne ret benyttes primært i situationer, hvor den faglige organisation ønsker indgåelse af overenskomst med den pågældende virksomhed.

Der er ligeledes tradition for eventuel etablering af sympatikonflikter mod virksomheder, der har forretningsmæssig forbindelse med den blokerede virksomhed.

Muligheden for at iværksætte blokader med henblik på at opnå overenskomst og dermed muligheden for at forbedre medarbejdernes løn- og arbejdsvilkår er således en del af grundlaget for den danske arbejdsmarkedsmodel, som både herhjemme og i udlandet fremhæves som en moderne og hensigtsmæssig model for regulering af forholdene på arbejdsmarkedet. Som konsekvens heraf er Folketinget traditionelt meget tilbageholdende med at foretage lovregulering af arbejdsmarkedet.

Der har imidlertid i de senere år været en tendens til at iværksætte blokader, hvor det primære formål ikke har været at forbedre medarbejdernes løn- og arbejdsvilkår på den blokerede virksomhed, men i stedet at sikre en monopollignende status for den pågældende faglige organisation i forhold til konkurrerende faglige organisationer, også selv om den blokerende faglige organisation kun har haft en stærkt begrænset andel af medarbejderne på virksomheden som medlemmer. Sådanne magtkampe mellem konkurrerende faglige organisationer kan være langvarige og medføre omfattende skadevirkninger for økonomi og beskæftigelse på de ramte virksomheder, uden at medarbejderne får hverken gavn eller glæde af det.

Som eksempler på sådanne konflikter kan nævnes SID's aktuelle blokader mod virksomheden Ikadan i Ikast og Brørup Maskinstation i Bøvlingbjerg i Vestjylland. Begge konflikter har nu været i ca. et år, og der er ikke udsigt til en snarlig afslutning på konflikterne.

Ikadan producerer bl.a. plastprodukter til bygge- og køleskabsindustrien. Ved konfliktens start i 1998 var der ansat ca. 50 medarbejdere på Ikadan, og et tilsva-

rende antal har været beskæftiget på andre virksomheder med underleverancer. Efter ca. et års blokade er medarbejderstaben reduceret til omkring 15, og det må antages, at virksomheden har lidt et betydeligt økonomisk tab. Underleverandørerne har på grund af blokaden været tvunget til at stoppe leverancerne til Ikadan. Det gælder således bl.a. Birns Jernstøberi i Holstebro, og Ikadans største kunde, køleskabsfabrikken Gram, der aftog ca. 60 pct. af omsætningen, har været tvunget til at opgive samarbejdet med virksomheden.

Ikadan har som medlem af Kristelig Arbejdsgiverforening overenskomst med Kristelig Fagforening, og denne overenskomsts løn- og arbejdsvilkår afviger ikke væsentligt fra de vilkår, som er gældende for tilsvarende arbejde i Midt- og Vestjylland. Kun et fåtal af medarbejderne er organiseret hos SID.

Brørup Maskinstation beskæftiger i sommerhalvåret 12-14 medarbejdere og i vinterhalvåret 5-6 medarbejdere. Kundekredsen er primært landmænd. Virksomheden er medlem af Kristelig Arbejdsgiverforening, og medarbejderne er dermed dækket af denne organisations overenskomst med Kristelig Fagforening. Også denne overenskomst sikrer virksomhedens medarbejdere løn- og arbejdsvilkår, der ikke afviger væsentligt fra vilkårene i SID's overenskomst. Efter hvad der er oplyst over for forslagsstillerne, har blokaden trods den langvarige karakter ikke berørt virksomheden synderligt.

SID har imidlertid på det sidste rettet henvendelse til maskinstationens landmandskunder og ladet forstå, at fortsat brug af Brørup Maskinstation kan få konsekvenser f.eks. i form af stop for transport til og fra den enkelte landbrugsbedrift. Hvis dette gennemføres, er der selvsagt tale om en voldsom optrapning af konflikten.

Blokaden mod de to virksomheder har af Kristelig Arbejdsgiverforening været indbragt for Arbejdsretten, som i en kendelse af 6. maj 1999 har fastslået, at selv om begge virksomheder er omfattet af kollektive overenskomster, må blokaderne alligevel anerkendes